*ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ*

***АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ***

**Кафедра публічного управління та публічної служби**

**"ЗАТВЕРДЖУЮ"**
Проректор з навчально-педагогічної роботи
_____ І.С. Чорнодід
"31" березня 2026 року

# РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# ІНСТИТУЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки **докторів філософії**
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма **Публічне управління та адміністрування**

Факультет **Юридичний**
(назва факультету)

Київ – 2026

Робочу програму навчальної дисципліни «Інституційні трансформації публічного управління в умовах євроінтеграції» розроблено на основі освітньо-наукової програми та навчального плану з підготовки докторів філософії за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Розробники:
**Лахижа М.І.,** професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного управління та публічної служби
**Красівський Д.О.,** кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та публічної служби

**Погоджено:**

Гарант освітньої програми _____ Н. В. Васильєва

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри публічного управління та публічної служби протокол № 1 від 28.08.2026 р.

Завідувач кафедри
публічного управління
та публічної служби
«28» серпня 2026 р. _____ Я. В. Качан

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету, протокол № 1 від 28.08.2026 р.

Декан юридичного факультету
«28» серпня 2026 р. _____ Я. В. Журавель

Затверджено Науково-методичною радою Академії, протокол № 1 від 31.08.2026 р.

Голова _____ І. С. Чорнодід
«31» серпня 2026 р.

© АПСВТ, 2026 рік
© **Лахижа М.І.**, **Красівський Д.О**, 2026 рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників | Галузь знань, освітній рівень | Характеристика навчальної дисципліни |
|---|---|---|
| Кількість кредитів: **6** | **Галузь знань:** D4 Публічне управління та адміністрування | Денна/заочна форма навчання |
| Змістових модулів – **3**<br>Загальна кількість годин – **180** | **Спеціальність**: D4 Публічне управління та адміністрування | Обов'язкова |
| Індивідуальні завдання з модульного контролю | Освітньо-науковий ступінь: **Доктор філософії** | **Рік підготовки:** 1 |
| Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 120 | | **Семестри:** 2-й |
| | | Лекції: 30<br>Семінарські (практичні): 30<br>Самостійна робота: 120 |
| | | Вид контролю: екзамен |

## 2. Пояснювальна записка

*Актуальність* вивчення навчальної дисципліни «Інституційні трансформації публічного управління в умовах євроінтеграції» зумовлена необхідністю наукового осмислення процесів реформування та модернізації системи публічного управління України відповідно до європейських принципів, стандартів і практик належного врядування. В умовах набуття Україною статусу держави-кандидата на членство в Європейському Союзі, переговорного процесу щодо вступу до ЄС, воєнних викликів і післявоєнного відновлення особливого значення набувають питання інституційної спроможності органів публічної влади, адаптації національного законодавства до права ЄС (acquis ЄС), удосконалення державної служби, забезпечення верховенства права, прозорості, підзвітності та ефективності публічного управління. Дисципліна передбачає застосування інституційного, системного, порівняльного та міждисциплінарного підходів до дослідження трансформацій публічно-управлінських інститутів, механізмів європеїзації, багаторівневого врядування та реалізації реформ відповідно до європейських інтеграційних пріоритетів.

Навчальна дисципліна має теоретико-методологічне та прикладне спрямування і формує наукове підґрунтя для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування».

*Мета:* формування у здобувачів системних теоретичних знань, методологічної культури та дослідницьких компетентностей, необхідних для наукового аналізу закономірностей, механізмів і тенденцій інституційних трансформацій публічного управління в умовах європейської інтеграції, дослідження процесів європеїзації публічних інститутів, адаптації національної системи врядування до стандартів Європейського Союзу, оцінювання результативності інституційних реформ, а також для самостійного здійснення фундаментальних і прикладних досліджень та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо модернізації системи публічного управління України.

*Основні завдання:*

– поглиблення теоретичних знань щодо концептуальних, методологічних та інституційних засад публічного управління, сучасних теорій інституціоналізму, європеїзації, належного врядування, багаторівневого управління та закономірностей трансформації публічно-управлінських інститутів;

– опанування сучасних методологічних підходів та інструментів дослідження інституційних трансформацій, зокрема інституційного, системного, порівняльного, структурно-функціонального та міждисциплінарного аналізу, методів оцінювання інституційної спроможності, ефективності реформ і результативності публічної політики;

– розвиток здатності самостійно визначати та концептуалізувати наукові проблеми інституційного розвитку публічного управління, формулювати дослідницькі питання й гіпотези, обґрунтовувати методологію дослідження та критично оцінювати результати інституційних реформ;

– формування дослідницьких компетентностей щодо аналізу механізмів європейської інтеграції України, імплементації Угоди про асоціацію, адаптації національного законодавства до acquis ЄС, упровадження європейських принципів і стандартів публічного управління;

– набуття вмінь досліджувати процеси реформування державної служби, децентралізації, розвитку місцевого самоврядування, цифрової трансформації, антикорупційної політики, забезпечення прозорості, підзвітності та інституційної стійкості органів публічної влади;

– розвиток здатності здійснювати порівняльний аналіз моделей публічного управління держав — членів ЄС, досліджувати інституційні механізми реалізації європейської політики та визначати можливості адаптації зарубіжного досвіду до українських умов;

– формування здатності аналізувати вплив воєнних і післявоєнних викликів на інституційну спроможність системи публічного управління, досліджувати механізми її відновлення, модернізації та забезпечення відповідності європейським інтеграційним вимогам;

– розвиток здатності самостійно здійснювати фундаментальні та прикладні наукові дослідження, готувати наукові й аналітичні матеріали, обґрунтовувати висновки та розробляти інноваційні підходи й практичні рекомендації щодо вдосконалення інституційних механізмів публічного управління в контексті європейської інтеграції України.

## 3. Результати навчання

Вивчення дисципліни формує у здобувачів програмні компетентності (інтегральну, загальні та спеціальні), які передбачені освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії з галузі публічного управління та адміністрування:

*Інтегральна компетентність*: Здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у т.ч. в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування.

*Загальні компетентності:*

ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК02. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти, що стосуються розвитку соціальних відносин, та автономно працювати під час їх реалізації

ЗК04. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво із різними групами стейкхолдерів.

*Фахові компетентності:*

СК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

СК05. Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.

СК09. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій та прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування сферою соціальних відносин.

СК 10. Здатність здійснювати порівняльний аналіз правової системи та діяльності публічних інституцій Європейського Союзу та України.

*Очікувані результати навчання за дисципліною:*

РН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

РН02. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.

РН03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування сферою соціальних відносин.

РН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

РН02. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.

РН03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування сферою соціальних відносин.

РН04. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

РН05. Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.

РН06. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН07. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.

РН08. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування сферою соціальних відносин.

РН09. Уміти розробляти проекти законодавчих і нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні та екологічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

РН10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв’язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

РН12. Вміти налагоджувати комунікації органів публічної влади із профспілками й іншими громадськими інституціями у процесі розробки програмних документів і прийняття публічно-управлінських рішень сферою соціальних відносин.

## 4. Зміст навчальної дисципліни

**Модуль 1. Теоретична основа, історичні джерела та етапи становлення і розвитку публічного управління**

**Тема 1. Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття.**

Теоретичні засади та суспільна природа управління. Публічне управління як наукова категорія, суспільний інститут і система владно-управлінських відносин. Основні поняття, принципи, функції та суб’єкти публічного управління. Інституційний підхід до дослідження управлінських процесів. Взаємозв’язок публічного управління, державного

управління та публічного врядування.

**Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку публічного управління.**

Історичні передумови виникнення публічного управління. Формування управлінських інститутів у стародавніх цивілізаціях, середньовічних державах і суспільствах Нового часу. Еволюція адміністративних систем, бюрократії та державних інституцій. Вплив політичних, економічних і соціальних трансформацій на розвиток публічного управління.

**Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління у XX столітті.**

Становлення класичних і сучасних теорій управління. Наукове управління, адміністративна школа, бюрократична модель М. Вебера та концепція людських відносин. Розвиток системного, ситуаційного й інституційного підходів. Вплив управлінських теорій на реформування державного апарату та формування сучасних моделей публічного управління.

**Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні.**

Історичні традиції організації публічної влади на українських землях. Управлінські інститути Київської Русі, козацької держави та українських державних утворень XX століття. Особливості радянської адміністративної системи. Становлення інститутів публічного управління незалежної України. Передумови європейської інституційної трансформації.

**Модуль 2. Європейська інтеграція як фактор впливу на трансформацію публічного управління**

**Тема 5. Глобалізація та європейська інтеграція. Основні структури європейської інтеграції.**

Сутність глобалізації та європейської інтеграції як чинників інституційних трансформацій. Основні етапи європейських інтеграційних процесів. Роль Європейського Союзу, Ради Європи та інших європейських інституцій у формуванні стандартів публічного управління. Європеїзація національних адміністративних систем. Інтеграційні пріоритети України.

**Тема 6. Інституційний розвиток Європейського Союзу.**

Історичні передумови та етапи становлення інституційної системи Європейського Союзу. Компетенції та механізми взаємодії Європейської комісії, Європейського парламенту, Ради ЄС, Європейської ради та Суду ЄС. Принципи функціонування наднаціональних інституцій. Особливості ухвалення рішень і реалізації публічної політики в ЄС.

**Тема 7. Право Європейського Союзу як фактор впливу на публічне управління та управлінський інструмент.**

Система, джерела та принципи права Європейського Союзу. Співвідношення права ЄС і національного законодавства держав-членів. Acquis ЄС як нормативна основа інституційних трансформацій. Механізми адаптації законодавства України до права ЄС. Вплив європейських правових стандартів на діяльність органів публічної влади.

**Тема 8. Поняття «розмивання влади» та «деінституціалізація».**

Теоретичні підходи до розуміння трансформації владних повноважень у сучасних системах публічного управління. Розподіл і перерозподіл владних функцій між державними, наднаціональними та недержавними інститутами. Деінституціалізація та реінституціалізація управлінських структур. Ризики фрагментації влади, інституційної нестабільності та послаблення підзвітності.

**Тема 9. Субсидіарність: регіональне та місцеве управління в країнах ЄС.**

Сутність і нормативні засади принципу субсидіарності. Розподіл компетенцій між наднаціональним, національним, регіональним і місцевим рівнями врядування.

Європейські моделі територіальної організації публічної влади. Децентралізація, місцеве самоврядування та регіональна політика ЄС. Перспективи застосування європейського досвіду в Україні.

**Модуль 3. Розвиток публічного управління в новітній час**

**Тема 10. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела впливу на розвиток публічного управління в XX столітті.**

Вплив індустріалізації, урбанізації, демократизації та соціально-економічних криз на трансформацію публічного управління. Формування соціальної держави та розширення її управлінських функцій. Роль політичної культури, суспільних цінностей і технологічного розвитку. Передумови переходу від традиційного адміністрування до сучасних моделей публічного врядування.

**Тема 11. Організація влади в умовах тоталітарних систем.**

Інституційні особливості організації публічної влади в тоталітарних політичних режимах. Централізація управління, партійно-державний контроль і бюрократична ієрархія. Механізми політичного примусу та обмеження суспільної участі. Порівняльний аналіз тоталітарних і демократичних адміністративних систем. Проблеми інституційної трансформації посттоталітарних держав.

**Тема 12. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management.**

Передумови виникнення та концептуальні засади нового публічного менеджменту. Орієнтація на результативність, ефективність, конкуренцію та якість публічних послуг. Управління за результатами, оцінювання ефективності й управлінська автономія. Міжнародний досвід упровадження New Public Management. Переваги, обмеження та критика менеджеріальних реформ.

**Тема 13. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі Good Governance: поняття, причини впровадження.**

Концептуальні засади належного врядування та передумови його становлення. Принципи верховенства права, прозорості, підзвітності, участі, ефективності та інклюзивності. Моделі й механізми реалізації Good Governance. Європейські стандарти якості публічного управління. Інституційні передумови впровадження належного врядування в Україні.

**Тема 14. Цінності європейської цивілізації та публічне управління.**

Історичні та світоглядні засади формування європейських демократичних цінностей. Людська гідність, свобода, демократія, рівність, верховенство права та права людини як основа європейського врядування. Вплив європейських цінностей на адміністративну культуру, професійну етику й інституційну поведінку. Ціннісні засади трансформації публічного управління України.

**Тема 15. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції.**

Основні етапи та напрями реформування системи публічного управління незалежної України. Адміністративна реформа, професіоналізація державної служби, децентралізація та цифровізація. Впровадження європейських принципів публічного адміністрування й стандартів SIGMA/OECD. Інституційні виклики євроінтеграції, забезпечення спроможності органів влади та перспективи модернізації публічного управління в умовах воєнного стану й післявоєнного відновлення.

## 5. Тематичний план навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | *Кількість годин* | | | |
|---|---|---|---|---|
| | всього | л | с | с.р. |
| ***Модуль 1. Теоретична основа, історичні джерела та етапи становлення і розвитку публічного управління*** | | | | |
| Тема 1. Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття. | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку влади | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління. | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні | *12* | *2* | *2* | *8* |
| *Разом за модулем 1* | *48* | *8* | *8* | *32* |
| ***Змістовний модуль 2. Європейська інтеграція як фактор впливу на трансформацію публічного управління*** | | | | |
| Тема 5. Глобалізація та європейська інтеграція. Основні структури європейської інтеграції. | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 6. Інституційний розвиток Європейського Союзу | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 7. Право Європейського Союзу як фактор впливу на публічне управління та управлінський інструмент | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 8. Поняття «розмивання влади» та «деінституціалізація» | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 9. Субсидіарність: регіональне та місцеве управління в країнах ЄС. | *12* | *2* | *2* | *8* |
| *Разом за модулем 2* | *60* | *10* | *10* | *40* |
| ***Змістовий модуль 3. Розвиток публічного управління в новітній час.*** | | | | |
| Тема 10. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела впливу на розвиток публічного управління в XX столітті | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 11. Організація влади в умовах адміністративно-командної системи | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 12 Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 13. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види,моделі. | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 14. Цінності європейської цивілізації та публічне управління | *12* | *2* | *2* | *8* |
| Тема 15. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції | *12* | *2* | *2* | *8* |
| *Разом за модулем 3* | *72* | *12* | *12* | *48* |
| ***Всього*** | **180** | **30** | **30** | ***120*** |

## 6. Теми семінарських занять

| № з/п | Назва теми | Кількість годин |
|---|---|---|
| ***Модуль 1. Теоретична основа, історичні джерела та етапи становлення і розвитку публічного управління*** | | |
| 1 | *Тема 1. Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття.* | 2 |
| 2 | *Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку влади* | 2 |
| 3 | *Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління.* | 2 |
| 4 | *Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні* | 2 |
| ***Змістовний модуль 2. Європейська інтеграція як фактор впливу на трансформацію публічного управління*** | | |
| 5 | *Тема 5. Глобалізація та європейська інтеграція. Основні структури європейської інтеграції.* | 2 |
| 6 | *Тема 6. Інституційний розвиток Європейського Союзу* | 2 |
| 7 | *Тема 7. Право Європейського Союзу як фактор впливу на публічне управління та управлінський інструмент* | 2 |
| 8 | *Тема 8. Поняття «розмивання влади» та «деінституціалізація»* | 2 |
| 9 | *Тема 9. Субсидіарність: регіональне та місцеве управління в країнах ЄС.* | 2 |
| ***Змістовий модуль 3. Розвиток публічного управління в новітній час.*** | | |
| 10 | *Тема 10. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела впливу на розвиток публічного управління в XX столітті* | 2 |
| 11 | *Тема 11. Організація влади в умовах адміністративно-командної системи* | 2 |
| 12 | *Тема 12 Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management* | 2 |
| 13 | *Тема 13. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі.* | 2 |
| 14 | *Тема 14. Цінності європейської цивілізації та публічне управління* | 2 |
| 15 | *Тема 15. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції* | 2 |
| | Разом | **10** |

## 7. Самостійна та індивідуальна робота

*Самостійна робота аспіранта* – форма організації освітнього процесу, спрямована на поглиблене засвоєння навчального матеріалу, розвиток дослідницьких компетентностей і формування навичок самостійної наукової діяльності. Передбачає опрацювання лекційного матеріалу, додаткових джерел і питань для поглибленого вивчення тем; виконання завдань до семінарських (практичних) занять; підготовку до поточного та підсумкового контролю; виконання індивідуальних дослідницьких завдань, зокрема пошук, систематизацію та критичний аналіз наукових джерел за визначеною проблематикою, підготовку рефератів, аналітичних записок, наукових статей і тез доповідей на наукових конференціях.

Самостійна дослідницька робота за кожною темою передбачає застосування її теоретичних положень, методологічних підходів та аналітичного інструментарію до проблематики дисертаційного дослідження аспіранта. Конкретний зміст і результати завдань визначаються з урахуванням об'єкта, предмета та мети дисертаційного дослідження.

Тематика індивідуальних завдань має узгоджуватися з напрямом дисертаційного дослідження аспіранта. Результати самостійної роботи можуть представлятися у формі тематичних доповідей (тез доповідей), авторських наукових статей із подальшим обговоренням та оцінюватися окремо або враховуватися під час оцінювання інших видів навчальної діяльності.

**Зміст дослідницької самостійної роботи за темами дисципліни:**

| № з/п | Тема, зміст самостійної роботи | Кількість годин |
|---|---|---|
| 1 | *Тема 1. Вступ. Феномен управління: природа та сутність. Публічне управління в системі суспільних відносин: сутність і зміст, основні категорії, поняття.* | 8 |
| 2 | *Тема 2. Історичні джерела та етапи становлення і розвитку публічного управління* | 8 |
| 3 | *Тема 3. Розвиток світової управлінської думки та її вплив на публічне управління у XX столітті.* | 8 |
| 4 | *Тема 4. Історичні етапи еволюції публічного управління в Україні* | 8 |
| 5 | *Тема 5. Глобалізація та європейська інтеграція. Основні структури європейської інтеграції* | 8 |
| 6 | *Тема 6. Інституційний розвиток Європейського Союзу* | 8 |
| 7 | *Тема 7. Право Європейського Союзу як фактор впливу на публічне управління та управлінський інструмент* | 8 |
| 8 | *Тема 8. Поняття «розмивання влади» та «деінституціалізація»* | 8 |
| 9 | *Тема 9. Субсидіарність: регіональне та місцеве управління в країнах ЄС.* | 8 |
| 10 | *Тема 10. Соціально-економічні, культурно-історичні та інші джерела впливу на розвиток публічного управління в XX столітті* | 8 |
| 11 | *Тема 11. Організація влади в умовах тоталітарних систем.* | 8 |
| 12 | *Тема 12. Загальні принципи організації публічного управління в рамках моделі New Public Management* | 8 |
| 13 | *Тема 13. Good Governance: понятійний апарат, сутність та види, моделі Good governance: поняття, причини впровадження* | 8 |
| 14 | *Тема 14. Цінності європейської цивілізації та публічне управління.* | 8 |
| 15 | *Тема 15. Модернізація публічного управління в незалежній Україні в контексті європейської інтеграції* | 8 |
| | **Разом** | **120** |

## 8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються методи навчання, орієнтовані на розвиток дослідницьких компетентностей здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, їхньої здатності до самостійного наукового пошуку, критичного аналізу та методологічного обґрунтування управлінських рішень, зокрема:

МН1 – словесні методи: лекції, проблемний виклад матеріалу, дискусії, співбесіди, наукові доповіді;

МН2 – логічні методи: індукція, дедукція, аналіз, синтез, порівняння та узагальнення;

МН3 – методи стимулювання і мотивації навчання: постановка проблемних запитань, обговорення актуальних наукових і практичних проблем, заохочення самостійного пошуку;

МН4 – методи контролю та самоконтролю: усне опитування, письмові роботи, тестування, презентація результатів досліджень, самооцінювання;

МН5 – репродуктивні та проблемно-пошукові методи: опрацювання теоретичного матеріалу, аналіз наукових підходів, пошук відповідей на проблемні питання;

МН6 – самостійна робота та робота під керівництвом викладача: опрацювання наукових джерел, виконання індивідуальних завдань, підготовка дослідницьких матеріалів, консультації;

МН7 – наочні методи: використання презентацій, схем, таблиць, графіків, діаграм та інших засобів візуалізації;

МН8 – практичні методи: виконання практичних і дослідницьких завдань, підготовка есе, аналітичних записок, наукових доповідей;

МН9 – робота з науковою та навчально-методичною літературою: пошук, опрацювання й аналіз наукових публікацій, конспектування, анотування, рецензування;

МН10 – інформаційно-комунікаційні та мультимедійні методи: використання цифрових ресурсів, спеціалізованих програм, онлайн-платформ і мультимедійних засобів навчання;

МН11 – інтерактивні методи: аналіз проблемних ситуацій, метод «Прес», робота в парах і групах, дискусії;

МН12 – методи аналізу та систематизації: класифікація, порівняння, узагальнення, систематизація інформації, визначення проблем і пріоритетів дослідження;

МН13 – методи аналізу та діагностики ситуацій: аналіз соціальних процесів, управлінських проблем, причин їх виникнення та можливих наслідків;

МН14 – проєктні методи та моделювання: кейс-метод, розроблення проєктів, аналіз практичних ситуацій, моделювання управлінських рішень;

МН15 – практичні методи: виконання проблемних, ситуаційних і розрахункових завдань, робота з даними та застосування методів дослідження;

МН16 – методи консультування та супроводу: інструктаж, індивідуальні й групові консультації, обговорення результатів дослідницької роботи;

МН17 – методи генерування ідей та інтерактивної взаємодії: мозковий штурм, ділові й імітаційні ігри, колективне обговорення та пошук рішень.

## 9. Методи контролю

Вибір методів контролю знань доводиться аспірантам до відома на першому семінарському занятті.

Поточний контроль передбачає оцінювання активності здобувачів під час лекційних і семінарських занять, рівня підготовки до обговорення наукових і практичних проблем, виконання самостійних дослідницьких завдань, уміння аналізувати й узагальнювати інформацію, аргументувати власну позицію. За потреби проводиться проміжне тестування. Бали, отримані впродовж семестру розподіляються наступним чином: робота на семінарських (практичних) заняттях (відповіді, виконання завдань), пропуски підлягають обов'язковому відпрацюванню на консультаціях шляхом проведення індивідуальних співбесід за темами відповідних занять.

Модульний контроль проводиться наприкінці кожного змістового модуля з метою оцінювання рівня засвоєння основних положень, здатності застосовувати теоретичні знання та методи дослідження. Може здійснюватися у формі тестування, письмової роботи або виконання аналітичного завдання.

Загальна сума становить 70 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену – 30 балів, який здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

**Розподіл балів, які отримують аспіранти денної та заочної форма навчання**

| Поточне оцінювання, тестування, самостійна й індивідуальна робота | | | | | | | | | | | | Проміжний контроль | | | Підсумковий контроль (екзамен / залік) | Загальна сума |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| *Змістовий модуль 1* | | | *Змістовий модуль 2* | | | | | | | | Індивідуальні завдання | *Змістовий модуль 1* | *Змістовий модуль 2* | *Змістовий модуль 3* | | |
| Т1 | Т2 | Т3 | Т4 | Т5 | Т6 | Т7 | Т8 | Т9 | Т10 | Т11 | Т12 | | | | | |
| 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | **0** | **3** | **3** | **3** | **30** | **100** |

Поточне оцінювання — 60 балів; проміжний контроль — 10 балів; екзамен — 30 балів. Разом — 100 балів

Оцінювання результатів навчання здійснюється з урахуванням рівня засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати методи наукового дослідження, аналізувати проблеми публічного управління, аргументувати власні висновки та представляти результати дослідницької роботи.

Застосовуються такі *форми оцінювання*:

ФО1 – оцінювання участі в заняттях, виконання самостійних, практичних і дослідницьких завдань;

ФО2 – оцінювання результатів виконання тестових завдань;

ФО3 – оцінювання усних і письмових відповідей під час заліку та іспиту;

ФО4 – аналіз контрольних робіт, дослідницьких матеріалів та результатів їх обговорення;

ФО5 – оцінювання підготовленої звітної та аналітичної документації;

ФО6 – оцінювання результатів публічного захисту виконаних робіт;

ФО7 – оцінювання змісту, структури та представлення результатів досліджень і виконаних завдань;

ФО8 – оцінювання участі в наукових конференціях, семінарах та інших науково-практичних заходах;

ФО9 – оцінювання вміння аналізувати реальні управлінські ситуації та пропонувати обґрунтовані рішення на основі кейсів і практичних завдань;

ФО10 – оцінювання змісту, повноти та якості підготовлених рефератів, есе, аналітичних оглядів та інших письмових робіт;

ФО11 – оцінювання участі в груповій роботі та здатності до наукової співпраці;

ФО12 – оцінювання вміння використовувати сучасні інформаційні технології та цифрові інструменти в дослідницькій діяльності;

ФО13 – оцінювання самостійності, творчого підходу й обґрунтованості висновків у процесі наукового пошуку.

**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

| 100-бальна рейтингова система оцінювання | Оцінка за шкалою ЄКТС | Оцінка за національною шкалою |
|---|---|---|
| 90 – 100 | **A** – відмінно | **5** – відмінно |
| 82 – 89 | **B** – дуже добре | **4** – добре |
| 74 – 81 | **C** – добре | |

| | | |
|---|---|---|
| 64 – 73 | **D** – задовільно | **3** – задовільно |
| 60 – 63 | **E** – достатньо | |
| 35 – 59 | **FX** – незадовільно з можливістю повторного складання | **2 –** незадовільно |
| 0 – 34 | **F** – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | |

## 10. Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність публічного управління як суспільного феномену та об'єкта наукового дослідження?
2. Яким чином співвідносяться категорії «влада», «управління», «публічне управління» та «публічне врядування»?
3. Які основні структурні елементи, функції та принципи системи публічного управління?
4. Які теоретико-методологічні підходи застосовуються для дослідження інституційних трансформацій публічного управління?
5. У чому полягають особливості класичних і сучасних моделей публічного управління?
6. Які історичні передумови виникнення та розвитку інститутів публічного управління?
7. Як еволюціонували наукові концепції управління суспільством і державою?
8. Який внесок Вудро Вільсона у становлення науки публічного адміністрування?
9. У чому полягають основні положення бюрократичної теорії Макса Вебера та її значення для сучасного публічного управління?
10. Які переваги та обмеження системного і структурно-функціонального підходів у дослідженні публічно-управлінських інститутів?
11. Як психологічні, соціологічні та гуманітарні концепції вплинули на розвиток управлінської думки XX століття?
12. Які особливості розвитку публічного управління в умовах постіндустріального та інформаційного суспільства?
13. У чому полягає вплив неоінституціоналізму та теорії раціонального вибору на формування сучасних моделей публічного управління?
14. Які основні закономірності та чинники інституційних змін у системі публічного управління?
15. Які методи наукового аналізу доцільно застосовувати для оцінювання ефективності інституційних реформ?
16. Які основні історичні етапи становлення та розвитку публічного управління на українських землях?
17. Які особливості організації публічної влади та управління в Київській Русі?
18. Як розвивалися управлінські інститути Галицько-Волинської держави?
19. Які особливості організації державного управління на українських землях у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої?
20. Яку роль відігравали магдебурзьке право та традиції міського самоврядування у формуванні управлінських інститутів?
21. Які особливості становлення та функціонування публічного управління в Українській козацькій державі?
22. Як змінювалася система управління українськими землями у складі Російської та Австрійської імперій?
23. Які особливості організації публічної влади в умовах тоталітарних та адміністративно-командних систем?

24. Які інституційні наслідки радянської управлінської моделі впливають на сучасну систему публічного управління України?

25. Які основні етапи становлення системи публічного управління незалежної України?

26. У чому полягає сутність глобалізації та її вплив на трансформацію національних систем публічного управління?

27. Які основні етапи розвитку європейської інтеграції та формування інституційної системи Європейського Союзу?

28. Які функції та повноваження основних інституцій Європейського Союзу?

29. У чому полягають особливості наднаціонального та міжурядового механізмів ухвалення рішень у ЄС?

30. Що становить сутність європеїзації публічного управління та які механізми її реалізації?

31. Які основні джерела, принципи та особливості функціонування права Європейського Союзу?

32. Яким чином право ЄС впливає на інституційний розвиток національних адміністративних систем?

33. Що таке acquis ЄС та яке його значення для реформування публічного управління України?

34. Які основні механізми адаптації українського законодавства до права Європейського Союзу?

35. Як процес переговорів щодо вступу України до ЄС впливає на пріоритети інституційних реформ?

36. У чому полягає сутність понять «розмивання влади», «деінституціалізація» та «реінституціалізація»?

37. Які ризики та можливості виникають унаслідок перерозподілу владних повноважень між національними й наднаціональними інституціями?

38. У чому полягає принцип субсидіарності та яке його значення для організації публічного управління в ЄС?

39. Які особливості багаторівневого врядування та регіонального управління в державах — членах ЄС?

40. Які європейські моделі децентралізації та місцевого самоврядування можуть бути використані для модернізації публічного управління України?

41. Які соціально-економічні, політичні та культурно-історичні чинники визначали розвиток публічного управління у XX столітті?

42. Які передумови виникнення та основні концептуальні засади моделі New Public Management?

43. У чому полягають основні принципи організації публічного управління відповідно до концепції New Public Management?

44. Який внесок Дональда Кеттла, Девіда Осборна та Теда Геблера у розвиток концепції нового публічного менеджменту?

45. Які особливості вестмінстерської та американської моделей реалізації New Public Management?

46. Які переваги, обмеження та суперечності впровадження менеджеріальних підходів у публічному управлінні?

47. У чому полягає сутність концепції Good Governance та які передумови її виникнення?

48. Які основні принципи належного врядування та механізми їх практичної реалізації?

49. Які відмінності між концепціями New Public Management, Good Governance та New Public Governance?

50. Яку роль відіграють верховенство права, прозорість, підзвітність, участь

громадян та ефективність у забезпеченні якості публічного управління?

51. Які європейські стандарти та принципи публічного адміністрування визначають напрями інституційної модернізації?

52. Яке значення мають принципи публічного адміністрування SIGMA/OECD для оцінювання та реформування системи публічного управління України?

53. Які можливості використання інструментів Twinning та TAIEX для посилення інституційної спроможності органів публічної влади?

54. Яким чином європейські демократичні цінності впливають на формування адміністративної культури та професійної етики публічних службовців?

55. Яку роль відіграють права людини, демократія, рівність і верховенство права в інституційному розвитку публічного управління?

56. Які основні передумови, етапи та результати адміністративної реформи в незалежній Україні?

57. Як європейська інтеграція впливає на реформування державної служби, системи центральних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування?

58. Які основні досягнення, проблеми та перспективи децентралізації публічної влади в Україні?

59. Які інституційні механізми забезпечують реалізацію антикорупційної політики, прозорість і підзвітність органів публічної влади?

60. Яким чином цифрова трансформація змінює організацію, функції та механізми взаємодії публічно-управлінських інститутів?

61. Які методологічні підходи та критерії доцільно застосовувати для оцінювання інституційної спроможності органів публічної влади в контексті європейської інтеграції?

62. Які особливості функціонування та інституційної трансформації системи публічного управління України в умовах воєнного стану?

63. Які основні інституційні виклики постають перед Україною у процесі післявоєнного відновлення та наближення до стандартів Європейського Союзу?

64. Які напрями модернізації системи публічного управління України є пріоритетними для забезпечення її відповідності європейським принципам і стандартам?

65. Які перспективні напрями фундаментальних і прикладних наукових досліджень інституційних трансформацій публічного управління в умовах європейської інтеграції України?

## 11. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни складається з: робочої програми, анотації, додаткових матеріалів і завдань для контролю тощо.

## 12. Список рекомендованих джерел

### Основна та додаткова література:


1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Аналіз та пілотаж публічної політики / П. Кньопфель, К. Ларю, Н. Малишева, Ф. Варон // Серія “Аналіз публічної політики”. 2010. URL: http://policyanalysis.org/wp-content/uploads/2014/ 10/Policyanalysispilotazh.pdf
3. Бакуменко,В.Д. , Башкатов В.М. Механізми державного управління демократичними змінами: монографія. Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 180 с.
4. Бакуменко В. Д.Руденко О.М., Туча В.В. Механізми імплементації політичних рішень в державному управлінні монографія.Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 184 с.

5. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України Швейцарськоукраїнський проект «Підтримка децентралізації в Україні. DESPRO. К.: ТОВ «Софія». 2012. 128 с.
6. Вебер М. Три чисті типи легітимного панування / М. Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика [Текст] / пер. з нім. О. Погорілий. К.: Основи, 1998 534с.
7. Габермас Ю. Залучення іншого: Студії з політичної теорії [Текст] пер. з нім. Андрій Дахній; наук. ред. Борис Поляруш. Львів : Астролябія, 2006. 416 с.
8. Гурне Б. Державне управління [Текст] /пер. з франц. В. Шовкуна. К. : Основи, 1993. 165 с.
9. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: лекція на тему політики свободи у XVI ст. [Текст] пер. з нім. А. Орган. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. 109 с.
10. Діденко Н.Г. Управління, влада, держава: філософські аспекти взаємодії: Монографія / Н.Г. Діденко. Донецьк: ДонДУУ, 2005. 128 с.
11. Діденко Н. Г. Державне управління і соціальне партнерство: актуальні проблеми теорії і практики: Монографія. / Н. Г. Діденко. Донецьк, 2007. 404 с.
12. Зарубіжний досвід організації та роботи місцевої влади: монографія/ О.В.Власенко, П.В.Ворона, М. О. Пухтинський та ін./ За заг. ред. П.Ворони.- Полтава: ПолтНТУ, 2009. 288
13. Едер К. Публічність і демократія: пер. з нім. уклад.: М. Яхтенфукс, Б. Колєр-Кох. К.: Видавн. дім "Києво-Могилян. акад.", 2007. 125 с.
14. Енциклопедія державного управління [Текст]: у 8 т. Т. 2: Методологія державного управління. К. НАДУ, 2011. 692 с.
15. Єгоричева С.Б., Лахижа М.І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. К.: ІПКДСЗУ. 2020.304 с.
16. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009, 289 с.
17. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Болгарія.- Полтава: ПолтНТУ, 2014.- 208 с.
18. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Польща.-Полтава: ПолтНТУ, 2012.-243 с.
19. Лахижа М. І., Кульчій І. О., Трегубенко Г. П. Політологія в Польщі: вузлові напрями розвитку, специфіка та вплив на публічне управління // Економіка і регіон. № 4(99), 2025. С. 115-122. URL: https://doi.org/10.26906/EiR.2025.4(99).4162
20. Лахижа М.І., Качан Я.В., Трегубенко Г.П. Інституціоналізація та деінституціоналізація публічної служби в Україні: теорія та історія. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. Вип. 18. 2025. URL: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-18-02-09
21. Лахижа М.І., Качан Я.В., Кульчій І.О. Інтеграція науки та освіти у формуванні професійних компетентностей публічних службовців у країнах Європи: монографія /за заг.ред. професора М.І. Лахижі. Київ-Полтава. 2026. 120 с., електронне видання
22. Лахижа М.І., Качан Я.В., Кульчій І.О. Компетентнісне навчання та етичні стандарти публічної служби Польщі: європейські орієнтири та можливості адаптації в Україні. Національні інтереси України. №2 (19). 2026 с. 1505-1515 http://doi.org/10/52058/1793-2026-2(19)-1505-1515
23. Лахижа, М. І., Качан, Я. В. Спонукаючий вплив Європейського Союзу на забезпечення етики публічної адміністрації в Україні «Національні інтереси України»:журнал. 2025. № 3(8) 2025. С. 1003 -1015. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274- 2025-3(8)-1003-12015

24. Лахижа, М. І., Качан, Я. В. Публічна адміністрація республіки Польща: сучасні проблеми та завдання «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2025. № 2(42) 2025. С. 113-124. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2(42)-113-124

25. Мак'явеллі Н. Флорентійські хроніки. Державець [Текст]; пер. з іт. А. Перепадя. К. : Основи, 1998. 492 с.

26. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія : монографія / К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.

27. Проблеми та перспективи розвитку державного управління в умовах реформування: [колективна монографія] / Заг. ред. Чечель А.О., Хлобистов Є.В. Бельско-Бяла (Польща): Вища школа економіки та гуманітаристики, 2017. 493 с.

28. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток. Монографія.- Дніпропетровськ: Вид-во «Монолит», 2010 400с.

29. Публічна влада та управління: принципи механізми реалізації : Монографія/ За заг ред. Нижник Н.Р./ - Чернівці : Технодрук, 2008. 432с

30. Публічне управління в умовах інституційних змін: колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2018. 475 с. 20.

31. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. 15ед.. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене. Запоріз. Держ. інж. 15ед.15. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.

32. Райт Г. Державне управління/ Пер. З 15ед.15. В.Ивашко, О.Коваленко, С.Соколик. К.: Основи, 1994.188 с.

33. Розроблення методів і технологій публічного управління [Текст] : наук. розроб. / С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий [та 15ед.] ; НАДУ. при Президентові України, Упр. Київ : НАДУ, 2014. 60 с.

34. Світові моделі державного управління: досвід для України [Текст] : [наук. вид.] за заг. ред.. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка [та 15ед.]. 2-ге вид. Київ: НАДУ, 2015. 612 с.

35. Сучасне соціальне управління: філософія, методологія, практика / Монографія // За заг. 15ед...Н.Г.Діденко. Донецьк: «ВІК»,2010.375 с.

36. Стоун Д. Парадокс політики. Мистецтво ухвалення політичних рішень [Текст] / Д. Стоун. К. : Альтернативи, 2000. 304 с.

37. Трансформація трудових відносин та профспілкового руху у посткомуністичних країнах/ за наук. редакції докт. н. держ. упр., проф. М. І. Лахижі; к. н. держ. упр., доц. Я. В. Качан та к. н. держ.упр., доц. В. Б. Сухомлина. Видання друге, доповнене Київ, 2024. 430 с

38. Lakhyzha, M., Kachan, Y., & Kulchii, I. THEORETICAL ASPECTS AND EUROPEAN EXPERIENCE OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCES OF PUBLIC SERVANTS. Public Management and Policy, (1(17), 2026. https://doi.org/10.70651/3041-2498/2026.1.08

**Підручники і посібники:**

1. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шлачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017.256 с.

2. Бібліографія публічного управління та адміністрування: навчальнометодичний посібник / за наук. 16ед.. Д. н. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. К., 2018. 474 с.

3. Жаровська І.М. Теорія влади: навч. посіб. Х. Право. 2016. 240 с.

4. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека: посібник / Уклад. М. І. Лахижа. Полтава, 2026. 79 с

5.Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції / [С. О.

Телешун та ін.]; за заг. ред. С. О. Телешуна; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. політ. аналітики і прогнозування. Київ : НАДУ, 2017. 247 с.

6. Теорія та історія державного управління: конспект лекцій. Модуль І-ІІ.Укладачі А.Л. Помаза-Пономаренко, О.І. Крюков. Х. НУЦЗУ. 2016. 40 с.

7. Талдикін О.В. Теорія влади. Структурно-логічні схеми і таблиці. Дніпро. ДДУВС. 2020. 164 с.

8.Теорія та історія державного управління: навч. посібн. Г. Одінцова, В. Дзюндзюк, Н. Мельтюхова та ін. за заг. ред. д.е.н., проф. О.Ю. Амосова, к.е.н доц. Н.М. Мельтюхової. Вид 2-ге, переробл.і доп. Х. ХарРІДУ НАДУ «Магістр». 2012. 252 с.

**Закони України та інші нормативно-правові акти:**

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року URL: http: //zakon3 .rada. gov.ua/laws/show/254к/96 -вр 2. Про державну службу : Закон України від 15 грудня 2015 року № 889- VIII [URL: http://zakon.rada.gov.ua.

3. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III URL: http://zakon.rada.gov.ua.

4. Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу : Указ Президента України від 05.03.2004 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua

5. Стратегія реформування державного управління України на 2016— 2020 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р.).

8. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ..URL: https://www zakon.rada.gov.ua/go/984_011 Report)

**Інтернет-джерела:**

1. Офіційне представництво Президента України: www.president.gov.ua
2. Урядовий портал: www.kmu.gov.ua
3. Верховна Рада України: www.rada.gov.ua
4. Радник. Український юридичний портал: http://radnuk.info
5. Державне управління справами: http://www.dus.gov.ua
6. http:// www.rada.gov.ua - Верховна Ради України.
7. http://www.kmu.gov.ua/ - веб-сайт Кабінету Міністрів України.
8. http:// www.minfin.gov.ua - Міністерство фінансів України.
9. Офіційний сайт Асоціації міст України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http: // www.auc.org.ua
10. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1996 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http: // www.rada.gov.ua
11. Земельний кодекс України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http: // www.rada.gov.ua
12. http:// www.nssmc.gov.ua - Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.
13. http:// www.ukrstat. gov.ua - Державна служба статистики України.
14. http:// www.liga.net - Ліга Бізнес Інформ
15. http:// www.nau.kiev.ua - Нормативні акти України
16. http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3 – Бібліотеки в Україні.
17. http://www.nbuv.gov.ua. – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
18. http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України
19. http://www. library. lviv.ua/–Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника
20. http://uk.wikipedia.org – вільна енциклопедія

1. Стратегічне планування в регіонах Європейського Союзу: http://www.cor.eu.int/home. htm

**Публікації викладачів - розробників дисципліни:**

1. Krasivskiy, Kachan, Y., Sobchenko, S., Malec, M., & Katerynych, O. (2025). Legal foundations and emerging trends in the reform of Ukraine's healthcare system. Social and Legal Studios, 8(1), 323-335. https://doi.org/10.32518/sals1.2025.323

2. Красівський Д. Розвиток демократії в незалежній Україні в довоєнний період (1991-2014 рр.). Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку / за наук. редакції д-ра наук держ. упр., проф. М. І. Лахижі; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025. С 36-49 (232 с).

3. Красівський Д. Качан Я. Нормативно-правове підґрунтя кадрового забезпечення органів державної влади у воєнний час Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку / за наук. редакції д-ра наук держ. упр., проф. М. І. Лахижі; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025. С 36-49 (232 с).

4. Красівський Д.О., Методичні вказівки для виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (держслужба) / Укл.: Сухомлин В.Б., Лахижа М.І., Качан Я.В., Красівський Д.О. – Київ.:, 2023. – 31с.

5. Красівський Д., Інноваційне публічне управління в сфері охорони здоров'я: поєднання правових механізмів, цифрових технологій та стратегічних змін, Красівський Д., Собченко О., *Наукові перспективи Серія «Державне управління», Випуск № 7(61) 2025* 175-188 DOI: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-7(61)

6. Міщенко К.С., Красівський Д.О., Отришко Д.О. Спроможність публічного управління системою охорони здоров'я: кадровий потенціал, інновації та цифрова демократія. Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2025. № 8(38) 2025. С -320-334 *https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8(38)-320-333*

7. Kachan, Y., Masyk, M. ., Balashova, N. ., Krasivskiy, D. ., & Ivanov, A. . (2024). Strengthening the Personnel Potential of Authorities in Ukraine As a Guarantee of Sustainable Development of Society . Qubahan Academic Journal, 4(2), 245–263. https://doi.org/10.48161/qaj.v4n2a203

8. Красівський Д.О., Качан Я.В., Богодистий К.О. Стратегічне управління кадровою політикою публічної служби: етичні імперативи та інновації для формування нової публічної політики «Актуальні питання у сучасній науці Серія «Державне управління» 2025. № 9(39) 2025. С. 1527 https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-9(39)

9. Красівський Д., Лебідь Т., Щебетюк Л. Механізми управління змінами у діяльності територіальних громад в умовах воєнного стану: роль інститутів демократичного суспільства // Věda a perspektivy : multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín. 2026. № 5 (60). С. 282–294. DOI: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-5(60).

10. Красівський Д., Міщенко К., Кондрашова Л. Вплив євроінтеграційних процесів на трансформацію ринку праці у сфері охорони здоров'я // Věda a perspektivy : multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín. 2026. № 5 (60). С. 295–307. DOI: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-5(60).

11. Красівський Д., Міщенко К., Пінчук В. Стратегічне управління людськими ресурсами та управління змінами в системі публічного управління: роль молодіжних рад у формуванні кадрового потенціалу громад //Věda a perspektivy № 8(63) 2026 DOI: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-8(63)

12. Красівський Д., Міщенко К. Ткачук Б., Публічне управління системою надання медичної допомоги і медичних послуг в умовах реформування охорони здоров'я:

новітні механізми, технології та інструменти управлінської взаємодії № 5(71) (2026): Наукові перспективи / СЕРІЯ «Державне управління» DOI: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-5(71)-705-717

13. Denys Krasivskiy, Yana Kachan, Kateryna Mishchenko, Oleksandr Palii, Volodymyr Boiko. Conceptual Foundations of Public Strategic Management of Post-War Reconstruction of Socio-Economic Systems: Human Capital, Partnership and Resilience. *Revista Cultura Científica*, 2026 Issue 24. pg. 1160-1173

14. Денис Красівський, Катерина Міщенко, Віола Пінчук Стратегічне управління людськими ресурсами та управління змінами в системі публічного управління: роль молодіжних рад у формуванні кадрового потенціалу громад // Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 8(63) 2026. str. 254 -266 DOI: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-8(63)

15. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека: посібник / Уклад. М. І. Лахижа. Полтава, 2026. 79 с

16. Єгоричева С.Б., Лахижа М.І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. К.: ІПКДСЗУ. 2020.304 с.

17. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009, 289 с.

18. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Болгарія.- Полтава: ПолтНТУ, 2014.- 208 с.

19. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Польща.-Полтава: ПолтНТУ, 2012.-243 с.

20. Лахижа М. І., Кульчій І. О., Трегубенко Г. П. Політологія в Польщі: вузлові напрями розвитку, специфіка та вплив на публічне управління // Економіка і регіон. № 4(99), 2025. С. 115-122. URL: https://doi.org/10.26906/EiR.2025.4(99).4162

21. Лахижа М.І., Качан Я.В., Трегубенко Г.П. Інституціоналізація та деінституціоналізація публічної служби в Україні: теорія та історія. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. Вип. 18. 2025. URL: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-18-02-09

22. Лахижа М.І., Качан Я.В., Кульчій І.О. Інтеграція науки та освіти у формуванні професійних компетентностей публічних службовців у країнах Європи: монографія /за заг.ред. професора М.І. Лахижі. Київ-Полтава. 2026. 120 с., електронне видання

23. Лахижа М.І., Качан Я.В., Кульчій І.О. Компетентнісне навчання та етичні стандарти публічної служби Польщі: європейські орієнтири та можливості адаптації в Україні. Національні інтереси України. №2 (19). 2026 с. 1505-1515 http://doi.org/10/52058/1793-2026-2(19)-1505-1515

24. Лахижа, М. І., Качан, Я. В. Спонукаючий вплив Європейського Союзу на забезпечення етики публічної адміністрації в Україні «Національні інтереси України»:журнал. 2025. № 3(8) 2025. С. 1003 -1015. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274- 2025-3(8)-1003-12015

25. Лахижа, М. І., Качан, Я. В. Публічна адміністрація республіки Польща: сучасні проблеми та завдання «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2025. № 2(42) 2025. С. 113-124. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2(42)-113-124